

مرکز پژوهش‌های
مجلس شورای اسلامی

مشخصات لایحه

دوره یازدهم - سال سوم

شماره ثبت:
۱۶۳

مشخصات گزارش

دفتر مطالعات آموزش و فرهنگ

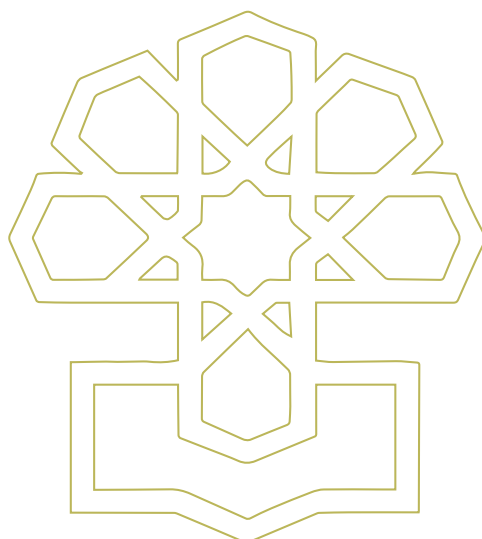
گروه ورزش،
گردشگری و میراث
فرهنگی

نوع گزارش:

- طرح یا لایحه
 نظارتی
 راهبردی

شماره مسلسل:
۲۷۰۲۰۴۶۳

تاریخ انتشار:
۱۴۰۳/۱۲/۵

اظهار نظر کارشناسی درباره: لایحه نظام جامع باشگاه‌داری در جمهوری اسلامی ایران»

مبین حاجی‌حسینی، صادق رنجبر

چکیده

لایحه نظام جامع باشگاه‌داری در جمهوری اسلامی ایران با شروع به کار دولت چهاردهم با شماره ثبت ۱۶۳ در تاریخ ۱۴۰۳/۰۷/۲۹، به منظور ایجاد محیط مساعد برای رشد فضائل اخلاقی، تقویت قوای جسمانی، روح جوانمردی و تکالیف مقرر در قانون اهداف، وظایف و اختیارات وزارت ورزش و جوانان اعلام وصول شد و در تاریخ ۱۴۰۳/۰۸/۰۶ نیز مصوبه کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی را دریافت کرد.

کلیات لایحه مورد تأیید و اصلاح و الحاق صورت گرفته است. فصل اول لایحه، مربوط به تعاریف است که با اصلاح ۱۳ جزء، الحاق ۹ جزء، حذف ۳ جزء و الحاق ۱ تبصره به ماده (۱) منسجم‌تر و اهداف خرد و کلان آن مشخص شد. فصل دوم لایحه، مربوط به ساختار نظام جامع باشگاه‌داری و فصل سوم، مربوط به شرایط تأسیس و فعالیت باشگاه‌های ورزشی است که با ادغام ۷ جزء وظایف ارکان نظام باشگاه‌داری به صورت منسجم تبیین و شرایط فعالیت نیز مشخص شد. به لحاظ محتوایی فصل الحاقی چهارم، برای تقویت بنیان‌های فرهنگی - اجتماعی با عنوان الزامات فرهنگی - اجتماعی به لایحه اضافه شد. از طرفی در فصل پنجم که مربوط به نقش دولت و نهادهای عمومی است تنها یک ماده اصلاح شد، در حالی که نقش نهادهای عمومی در توسعه باشگاه‌های ورزشی و همچنین جلب و مشارکت حداکثری آنها در این فصل مغفول مانده است. لذا پیشنهاد می‌شود در راستای اجرای مواد (۵)، (۵۲ و ۷۵) قانون برنامه هفتم پیشرفت از ظرفیت‌های بخش خصوصی و جلب مشارکت‌های مردمی و سازمان‌های مردم‌نهاد در راستای کاهش تصدی‌های دولت و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و تحقق سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران استفاده شود. فصل ششم لایحه، مربوط به

سیدمحمدحسین فاطمی «دفتر مطالعات بخشی عمومی»، امین پژمان، یحیی مزروعی ایبانه «دفتر مطالعات حقوقی»، علی فرنام، نوید پاک نژاد «دفتر مطالعات زیربنایی» (اظهار نظر کنندگان)؛ موسی بیات، سعید شفیعا (ناظران علمی)؛ سیده فاطمه ابوطالبی (صفحه‌آرا)؛ سیده مرضیه موسوی‌راد (ویراستار)

حمایت‌ها و تسهیلات است و فصل هفتم، مربوط به صدور و لغو پروانه فعالیت باشگاه‌های ورزشی نیز با الحاق ۳ ماده، ۶ تبصره، اصلاح ۸ ماده، ۲ تبصره و سرانجام حذف ۱ ماده و ۱ تبصره، موجب تقویت و رفع ایرادهای لایحه از بُعد ارائه حمایت‌ها و تسهیلات و همچنین بُعد نظارت تخصصی بر باشگاه‌های ورزشی شده است. بنابراین بازنگری‌های صورت گرفته در مصوبه کمیسیون منجر به ارتقای سیاست‌ها و راهبردهای توسعه و حمایت از باشگاه‌های ورزشی کشور شده، اما نیاز است تا مغایرت ماده (۱۶) با بند «الف» ماده (۲۷) برنامه هفتم پیشرفت با موضوع ممنوعیت اعطای اعتبار مالیاتی بر طرف شود که در این راستا لازم است تا بند «ت» ماده (۷۸) برنامه هفتم پیشرفت با موضوع توسعه اقتصاد ورزش و جذب و تشویق حامیان بخش غیردولتی برای فعالیت در عرصه باشگاه‌های ورزشی کشور جایگزین آن شود. همچنین در ماده (۴) فصل دوم لایحه با موضوع ساختار نظام لازم است وظایف فدراسیون‌ها، تقویت و به وظایف باشگاه‌های ورزشی نیز همانند دیگر ارکان پرداخته شود. از سوی دیگر لازم است فصل پنجم با عنوان نقش دولت و نهادهای عمومی نیز در راستای جلب و مشارکت حداکثری آنها در توسعه باشگاه‌های ورزشی تقویت شود.

خلاصه مدیریتی

مسئله اصلی

باشگاه‌های ورزشی از ارکان اصلی نظام ورزش یک کشور محسوب می‌شوند و کارکردهای مختلفی در حوزه سلامتی، تربیتی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی دارند. قوانین و مقررات موجود در کشور در حوزه باشگاه‌داری صرفاً بر تأسیس باشگاه‌های ورزشی و اجازه به وزارت ورزش و جوانان برای تملک و بهره‌برداری از زمین‌های مربوطه و اراضی با کاربری ورزشی کشور تأکید دارد. نظر به تغییر و تحولات بسیاری که در داخل و خارج از کشور در حوزه باشگاه‌داری رخ داده است، قوانین و مقررات موجود نمی‌تواند جواب‌گوی نیازمندی‌های باشگاه‌های ورزشی باشد و شرایط توسعه آنها را فراهم کند. علاوه بر این در حال حاضر نظام باشگاه‌داری کشور با مشکلات عدیده‌ای از جمله فقدان ساختار نظارتی، عدم شکل‌گیری اتحادیه‌ها، الزامات فرهنگی - اجتماعی، فقدان حمایت‌ها و تسهیلات باشگاهی مواجه بوده که به نظر می‌رسد تصویب قانون نظام جامع باشگاه‌داری ضروری است.

نقاط قوت و ضعف لایحه

نقاط قوت:

۱. ایرادها و مغایرت‌های اصول (۵۷، ۸۵ و ۱۱۰) قانون اساسی که در ماده (۱۷) با موضوع تسهیلات نظام وظیفه مشمولین خدمت سربازی ورزشکاران و ماده (۲۱) با موضوع تعیین ضوابط لغو پروانه باشگاه‌های ورزشی پس از اعمال تغییرات بر طرف شده است.
۲. تغییرات اعمال شده در لایحه در قالب مصوبه کمیسیون فرهنگی موجب برطرف‌سازی این موارد است:
 - تقویت بنیان‌های فرهنگی و اجتماعی باشگاه‌های ورزشی با الحاق فصل جدید تحت عنوان الزامات فرهنگی و اجتماعی؛
 - شفاف‌سازی نقش و وظایف اتحادیه‌های ورزشی؛
 - تأکید بر اجرای مقررات حاکم بر مبارزه با زورافزایی در باشگاه‌های ورزشی؛
 - حمایت از سیاست‌های کلی توسعه دریا محور از طریق توسعه باشگاه‌های ورزشی دریا محور و رشته‌های ورزشی آبی در بستر سواحل شمالی و جنوبی و رودخانه‌های کشور؛
 - افزایش دسترسی آسان مردم و سازمان‌های مردم‌نهاد به خدمات ورزشی رایگان و ارزان قیمت از طریق هیئت‌های ورزشی و بهره‌گیری آنها از اماکن ورزشی در اختیار وزارت ورزش و جوانان؛
 - بهبود ارائه خدمات فنی و علمی با به‌کارگیری مسئولین فنی در باشگاه‌ها و ایجاد اشتغال برای دانش‌آموختگان رشته‌های تربیت بدنی و علوم ورزشی؛
 - تعیین منابع درآمدی پایدار و حقوق مادی و معنوی برای باشگاه‌های ورزشی؛
 - تأکید بر الزامات فرهنگی، اجتماعی، اخلاقی، سیاسی، شفافیت و عدالت مالی در قراردادهای ورزشی.

نقاط ضعف:

۱. ضعف لایحه شامل ظرفیت ایجاد دیوان سالاری در نظارت و تدوین آیین‌نامه‌های ذکر شده است؛
۲. فصل پنجم با عنوان نقش دولت و نهادهای عمومی بوده، اما نقش نهادهای عمومی در توسعه باشگاه‌های ورزشی و همچنین جلب و مشارکت حداکثری آنها در این فصل مغفول مانده است؛
۳. در جزء «۶» ماده «۱» فصل اول لایحه با موضوع تعاریف، شمولیت تعریف رشته‌های ورزشی مدال آور صرفاً به بازی‌های المپیک و پارالمپیک ختم شده و از این جهت که سایر میادین و رویدادهای بزرگ ورزشی را شامل نمی‌شود محل ایراد است؛
۴. در لایحه وظیفه مهم فدراسیون‌های ورزشی و نقش اساسی باشگاه‌ها در توسعه ورزش‌های پایه، موضوع استعدادیابی و پرورش استعداد‌های ورزشی و همچنین ارتباط حضور آنها در رقابت‌های باشگاهی و حضور در تیم‌گان‌های ورزشی، نامشخص مانده است
۵. تداخل در وظایف، مسئولیت و همکاری‌های بین دستگاهی و همچنین تطابق با اسناد بالادستی نیز وجود دارد که نیاز است با اصلاحات جزئی ماده‌ها، رفع ایراد شود.

پیشنهاد‌های مرکز پژوهش‌ها

پیشنهاد‌های اصلاحی

■ در ماده (۷) با موضوع نظارت فرهنگی، به دلیل مکلف کردن همه باشگاه‌ها به انتخاب مسئول فرهنگی و مسئولیت اجتماعی هم از نظر عملیاتی شدن برنامه‌های فرهنگی و هم از نظر ظرفیت ایجاد دیوان سالاری باشگاه‌های ورزشی عمومی و کسب و کارهای خرد، محل ایراد بوده و لازم است تا باشگاه‌های حرفه‌ای که هم از نظر تنوع نقش‌ها و هم از نظر کارکرد و منابع مالی شرایط متفاوتی دارند، شامل این موضوع شوند و برای باشگاه‌های ورزشی عمومی نیز صرفاً نظارت فرهنگی توسط وزارت با همکاری اتحادیه باشگاه‌های ورزشی صورت گیرد.

■ در تبصره «۱» ماده (۷) با موضوع تهیه آیین‌نامه، تدوین سالیانه آیین‌نامه‌های فرهنگی - اجتماعی غیر ضروری بوده و لازم است تا دوره‌های بلندمدت چهار ساله برای تدوین آیین‌نامه‌های فرهنگی - اجتماعی در نظر گرفته شود.

■ ماده (۱۳) مصوبه با توجه به اینکه تصمیم‌گیری کمیسیون ماده (۵) قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران، مصوب سال (۱۳۵۱) و اصلاحات بعدی را بلا اثر می‌کند، نیازمند اصلاح است تا اختیارات این شورا را محدود نکند.

■ ماده (۱۴) مصوبه با توجه به اینکه وزارت امور اقتصادی و دارایی، کفیل اموال دولتی به حساب می‌آید و نباید سایر دستگاه‌های اجرایی مکلف به اختصاص اراضی شوند، نیازمند اصلاح است.

■ ماده (۱۶) مصوبه با توجه به اینکه مغایر بند «الف» ماده (۲۷) برنامه هفتم پیشرفت به جهت اختصاص اعتبار مالیاتی در بازه زمانی اجرای برنامه است، لذا با بند «ت» ماده (۷۸) برنامه هفتم پیشرفت با موضوع توسعه اقتصاد ورزش و جذب و تشویق حامیان بخش غیردولتی برای فعالیت در عرصه باشگاه‌های ورزشی کشور جایگزین می‌شود.

پیشنهاد‌های الحاقی

■ در ماده (۴) فصل دوم لایحه نظام جامع باشگاه‌داری با موضوع ساختار نظام که دربرگیرنده وظایف هر یک از ارکان نظام جامع بوده، لازم است با اضافه شدن بندهای ذیل، وظایف فدراسیون‌ها تقویت شده و به وظایف باشگاه‌های ورزشی نیز همانند دیگر ارکان پرداخته شود:

۱. در لایحه به وظیفه مهم فدراسیون‌های ورزشی و نقش اساسی باشگاه‌ها در توسعه ورزش‌های پایه، موضوع استعدادیابی و پرورش استعداد‌های ورزشی و همچنین ارتباط حضور آنها در رقابت‌های باشگاهی و حضور در تیم‌گان‌های ورزشی، نامشخص بوده، در نتیجه نیاز است این موضوع در فصل دوم با عنوان ساختار نظام، ذیل بند «ب» وظایف فدراسیون به عنوان جزء الحاقی «۴» با متن «استعدادیابی، توسعه و تعمیم ورزش‌های پایه و حمایت از استعداد‌های باشگاه‌های ورزشی» اضافه شود.

۲. با توجه به اینکه در دنیای معاصر، به کارگیری هوش مصنوعی و همچنین ورزش‌های نوظهوری مانند بازی‌های الکترونیک در ورزش اهمیت روزافزونی پیدا کرده‌اند؛ لذا لازم است تا در نظام جامع باشگاه‌داری نیز به نقش اساسی فدراسیون‌ها و باشگاه‌های ورزشی در این خصوص پرداخته شود. بنابراین نیاز است این موضوع در فصل دوم با عنوان ساختار نظام، ذیل بند «ب» وظایف فدراسیون به عنوان جزء الحاقی «۵» با متن «به کارگیری هوش مصنوعی و برنامه‌ریزی‌های راهبردی توسعه بازی‌های الکترونیکی

و برگزاری رویدادهای ورزشی الکترونیکی توسط باشگاه‌های ورزشی با همکاری فدراسیون‌های ورزشی» اضافه شود.

■ فصل پنجم با عنوان نقش دولت و نهادهای عمومی است، اما نقش نهادهای عمومی در توسعه باشگاه‌های ورزشی و همچنین جلب و مشارکت حداکثری آنها در این فصل مغفول مانده است؛ لذا پیشنهاد می‌شود در راستای اجرای مواد (۵، ۵۲ و ۷۵) قانون برنامه هفتم پیشرفت از ظرفیت‌های بخش خصوصی و جلب مشارکت‌های مردمی و سازمان‌های مردم‌نهاد در راستای کاهش تصدی‌های دولت و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و تحقق سیاست‌های کلی اصل چهارم (۴۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران استفاده شود. بنابراین ماده الحاقی (۱۲) به فصل پنجم لایحه پیشنهاد می‌شود.^۱

۱. مقدمه

نظام‌مند کردن فعالیت‌های باشگاه‌های ورزشی عمومی و حرفه‌ای و همچنین ارائه تسهیلات و مشوق‌های کارآمد برای تمامی ارکان این حوزه می‌تواند زمینه‌های توسعه ورزش کشور را فراهم می‌آورد [۱]. لذا لایحه نظام جامع باشگاه‌داری در جمهوری اسلامی ایران ابتدا با شماره ثبت (۷۰۸) در تاریخ ۱۴۰۰/۰۴/۲۰ بنابه پیشنهاد وزارت ورزش و جوانان به تصویب هیئت وزیران رسید و بررسی جزئیات آن در کمیته تخصصی در بازه زمانی اردیبهشت تا خردادماه سال ۱۴۰۲ منجر به اصلاحاتی شد که سرانجام در تاریخ ۱۴۰۲/۰۳/۰۸ مصوبه کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی را دریافت کرد. از آنجا که در دوره یازدهم مجلس شورای اسلامی، فرصت بررسی این لایحه در صحن علنی پیش نیامد، لذا لایحه نظام جامع باشگاه‌داری در جمهوری اسلامی ایران با شروع به کار دولت چهاردهم مجدد با شماره ثبت (۱۶۳) در تاریخ ۱۴۰۳/۰۷/۲۹ اعلام وصول شد که بلافاصله با توجه به اهمیت لایحه، این موضوع در کمیته تخصصی کمیسیون فرهنگی مجلس دوازدهم برای تقویت و اصلاح ایرادهای قانونی مورد بررسی قرار گرفت. در این راستا مقرر شد تمامی ابعاد موضوع با برگزاری جلسات پیوسته بررسی شود که سرانجام تغییرات صورت گرفته در تاریخ ۱۴۰۳/۰۸/۰۶ مصوبه کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی را دریافت کرد. در حال حاضر بسیاری از باشگاه‌های ورزشی کشور در فقدان نظام و قانون جامع در این حوزه از مشوق‌های قانونی و تسهیلات دولتی بی‌بهره مانده‌اند و لذا تصویب قانون جامع در حوزه باشگاه‌های ورزشی کشور می‌تواند بسیاری از مشکلات حقوقی و چالش‌های این نظام از جمله: نظارت‌های فنی، تأمین فضا و سرانه‌های ورزشی را برطرف کند و همچنین موجب تسهیل در دسترسی‌های آسان و ارزان مردم به ورزش شود. همچنین سیاست‌های توسعه انواع باشگاه‌های ورزشی از جمله: باشگاه‌های ورزشی عمومی و تفریحی آبی با محوریت توسعه رشته‌های ورزشی دریایی، ساحلی و رودخانه‌ای را فراهم آورد. لذا با توجه به تلاش‌ها و پیگیری‌های به عمل آمده توسط مجلس و دولت در سال جاری این مهم پس از گذشت قریب به یک دهه از دغدغه‌های نظام باشگاه‌داری کشور به ثمر رسیده که در ادامه به ارزیابی مصوبه لایحه پرداخته می‌شود.

۲. ارزیابی مصوبه کمیسیون فرهنگی

مصوبه کمیسیون در خصوص لایحه نظام جامع باشگاه‌داری موجب شده است تا بخش مهمی از ایرادهای لایحه از جمله: اصول (۵۷، ۸۵ و ۱۱۰) قانون اساسی که در ماده (۱۷) با موضوع تسهیلات نظام وظیفه مشمولین خدمت سربازی ورزشکاران و ماده (۲۱) با موضوع تعیین ضوابط لغو پروانه باشگاه‌های ورزشی پس از اعمال تغییرات بر طرف و موجبات تقویت ارائه تسهیلات و حمایت از باشگاه‌های ورزشی، سرمایه‌گذاران بخش خصوصی، مربیان و فارغ‌التحصیلان تربیت بدنی به‌عنوان ناظران فنی باشگاه فراهم شود و صرفاً ماده (۷) لایحه با موضوع نظارت فرهنگی نیازمند اصلاح است.

۱. ماده الحاقی (۱۲): در راستای اجرای جزءهای «۵» و «۶» بند «ب» ماده (۴)، قانون اهداف، وظایف و اختیارات وزارت ورزش و جوانان، باشگاه‌های ورزشی در راستای بهره‌وری و توسعه سرمایه‌های انسانی و اجتماعی خود از همکاری و کمک‌های خیرین و سازمان‌های مردم‌نهاد و دواطلبانه ورزشی استفاده نمایند

جدول ۱.۱ ارزیابی مواد گزارش کمیسیون به صحن مجلس

شماره ماده	موافق	مخالف	موافق به شرط اصلاح	ارجاع به کمیسیون	توضیحات کارشناسی
۱	✓				
۲	✓				
۳	✓				
۴	✓				
۵	✓				
۶	✓				
۷			✓		مكلف شدن همه باشگاه‌ها به انتخاب مسئول فرهنگی و اجتماعی هم از نظر عملیاتی شدن برنامه‌های فرهنگی و هم از نظر ظرفیت ایجاد دیوان‌سالاری و مسئولیت اجتماعی باشگاه‌های ورزشی عمومی و کسب‌وکارهای خرد، محل ایراد بوده و لازم است تا باشگاه‌های حرفه‌ای که هم از نظر تنوع نقش‌ها و هم از نظر کارکرد و منابع مالی شرایط متفاوتی دارند شامل این موضوع شوند و برای باشگاه‌های ورزشی عمومی نیز صرفاً نظارت فرهنگی توسط اتحادیه باشگاه‌های ورزشی صورت گیرد.
۸	✓				
۹	✓				
۱۰	✓				
۱۱	✓				
۱۲	✓				
۱۳			✓		تعیین بازه زمانی جهت انجام مفاد این ماده لازم است. در این راستا باید اشاره شود شهرداری‌ها و کمیسیون موضوع ماده (۵) قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران، حداکثر ظرف مدت سه‌ماه در خصوص صدور آن اعلام نظر کنند.
۱۴			✓		تکلیف فاقد موضوعیت است. اختیار اراضی و اموال دولت با دستگاه‌های متولی به‌خصوص امین اموال دولت، یعنی وزارت اقتصاد است. با این حکم، اختیار بخشی از اراضی دولت به وزارت ورزش منتقل شده است. همچنین لازم است به‌جای تکلیف از عبارت مجاز است استفاده شود.
۱۵	✓				

شماره ماده	موافق	مخالف	موافق به شرط اصلاح	ارجاع به کمیسیون	توضیحات کارشناسی
۱۶			✓		<p>۱. به موجب حکم بر نامه هفتم پیشرفت، اصلاحات مالیاتی باید در قوانین مربوطه خود انجام گیرند.</p> <p>۲. به دلیل لایحه اصلاح مالیات‌های مستقیم، این تغییرات باید به صورت یکپارچه در آن لایحه دیده شوند.</p> <p>۳. با توجه به مسئله کسری بودجه، نظام انگیزشی باید به شکلی باشد که کمترین بار مالی را به دنبال داشته و موجب سرایت به بخش‌های دیگر نشود. همچنین استفاده از اعتبار مالیاتی به دلیل بار مالی زیاد برای دولت باید در موارد خاص و به شدت محدود استفاده شود؛ برای مثال اعتبار مالیاتی شرکت‌های دانش‌بنیان که البته در این مورد هم باید بسیار محدودتر از این ابزار استفاده شود، چرا که بار مالی زیادی را به دولت تحمیل کرده است. بنابراین این ماده با توجه به اینکه مغایر بند «الف» ماده (۲۷) بر نامه هفتم پیشرفت به جهت اختصاص اعتبار مالیاتی در بازه زمانی اجرای بر نامه است، لذا با بند «ت» ماده (۷۸) بر نامه هفتم پیشرفت با موضوع توسعه اقتصاد ورزش و جذب و تشویق حامیان بخش غیردولتی برای فعالیت در عرصه باشگاه‌های ورزشی کشور جایگزین می‌شود.</p>
۱۷	✓				
۱۸	✓				
۱۹	✓				
۲۰	✓				
۲۱	✓				
۲۲	✓				
۲۳	✓				
۲۴	✓				

۳. اظهار نظر کارشناسی در خصوص اصلاح ماده (۷) گزارش صحن

اصلاحیه اول:

در ماده (۷) با موضوع نظارت فرهنگی، به دلیل مکلف کردن همه باشگاه‌ها به انتخاب مسئول فرهنگی و مسئولیت اجتماعی هم از نظر عملیاتی شدن برنامه‌های فرهنگی و هم از نظر ظرفیت ایجاد دیوان سالاری باشگاه‌های ورزشی عمومی و کسب و کارهای خرد، محل ایراد بوده و لازم است تا باشگاه‌های حرفه‌ای که هم از نظر تنوع نقش‌ها و هم از نظر کارکرد و منابع مالی شرایط متفاوتی دارند، شامل این موضوع شوند و برای باشگاه‌های ورزشی عمومی نیز صرفاً نظارت فرهنگی توسط وزارت با همکاری اتحادیه باشگاه‌های ورزشی صورت گیرد.

اصلاحیه دوم:

مبنی بر تبصره «۱» ماده (۷) که به تدوین سالیانه آیین‌نامه‌های فرهنگی - اجتماعی تأکید شده است، تدوین سالیانه این موضوع غیر ضروری ارزیابی می‌شود؛ چرا که تدوین سالیانه چنین آیین‌نامه‌ای غیر عملیاتی بوده و لذا دوره‌های بلندمدت سه یا چهار ساله

جهت تدوین آیین‌نامه‌های فرهنگی - اجتماعی در نظر گرفته شود.

اصلاحیه سوم:

در ماده (۱۳) تعیین بازه زمانی برای این ماده لازم است و در این راستا باید اشاره شود که شهرداری‌ها و کمیسیون موضوع ماده (۵) قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران حداکثر ظرف مدت سه ماه در خصوص صدور آن اعلام نظر کنند.

اصلاحیه چهارم:

در ماده (۱۴) تکلیف فاقد موضوعیت است. اختیار اراضی و اموال دولت با دستگاه‌های متولی به خصوص امین اموال دولت، یعنی وزارت اقتصاد است. با این حکم، اختیار بخشی از اراضی دولت به وزارت ورزش منتقل شده است. همچنین لازم است به جای تکلیف از عبارت مجاز است، استفاده شود.

اصلاحیه پنجم:

ایرادهای ماده (۱۶) از این قرار است:

۱. به موجب حکم برنامه هفتم پیشرفت اصلاحات مالیاتی باید در قوانین مربوطه خود انجام گیرند.
۲. به دلیل لایحه اصلاح مالیات‌های مستقیم، این تغییرات باید به صورت یکپارچه در آن لایحه دیده شوند.
۳. با توجه به مسئله کسری بودجه، نظام انگیزشی باید به شکلی باشد که کمترین بار مالی را به دنبال داشته و موجب سرایت به بخش‌های دیگر نشود. همچنین استفاده از اعتبار مالیاتی به دلیل بار مالی زیاد برای دولت باید در موارد خاص و به شدت محدود استفاده شود. برای مثال، اعتبار مالیاتی شرکت‌های دانش‌بنیان که البته در این مورد هم باید بسیار محدودتر از این ابزار استفاده شود، چراکه بار مالی زیادی را به دولت تحمیل کرده است. بنابراین این ماده با توجه به اینکه مغایر بند «الف» ماده (۲۷) برنامه هفتم پیشرفت به جهت اختصاص اعتبار مالیاتی در بازه زمانی اجرای برنامه است، لذا با بند «ت» ماده (۷۸) برنامه هفتم پیشرفت با موضوع توسعه اقتصاد ورزش و جذب و تشویق حامیان بخش غیردولتی برای فعالیت در عرصه باشگاه‌های ورزشی کشور جایگزین می‌شود.

اصلاحیه ششم:

در جزء (۶) ماده «۱» فصل اول لایحه با موضوع تعاریف، شمولیت تعریف رشته‌های ورزشی مدال آور صرفاً به بازی‌های المپیک و پارالمپیک ختم شده است و از این جهت که سایر میادین و رویدادهای بزرگ ورزشی را شامل نمی‌شود محل ایراد است؛ لذا لازم است تا به جای عبارت «ادوار بازی‌های المپیک و پارالمپیک» از عبارت «میادین و رویدادهای بزرگ ورزشی» استفاده شود.

پیشنهاد‌های الحاقی

در ماده (۴) فصل دوم لایحه نظام جامع باشگاه‌داری با موضوع ساختار نظام که دربرگیرنده وظایف هر یک از ارکان نظام جامع بوده، لازم است با اضافه شدن بندهای ذیل، وظایف فدراسیون‌ها تقویت شده و همچنین به وظایف باشگاه‌های ورزشی نیز همانند دیگر ارکان پرداخته شود.

۱. در لایحه به وظیفه مهم فدراسیون‌های ورزشی و نقش اساسی باشگاه‌ها در توسعه ورزش‌های پایه، موضوع استعدادیابی و پرورش استعداد‌های ورزشی و همچنین ارتباط حضور آنها در رقابت‌های باشگاهی و حضور در تیم‌گان‌های ورزشی نامشخص بوده، در نتیجه نیاز است این موضوع در فصل دوم با عنوان ساختار نظام، ذیل بند «ب» وظایف فدراسیون به عنوان جزء الحاقی «۴» با متن «استعدادیابی، توسعه و تعمیم ورزش‌های پایه و حمایت از استعداد‌های باشگاه‌های ورزشی» اضافه شود.

۲. با توجه به اینکه در دنیای معاصر، به کارگیری هوش مصنوعی و همچنین ورزش‌های نوظهوری همچون بازی‌های الکترونیک در ورزش اهمیت روزافزونی پیدا کرده‌اند؛ لذا لازم است تا در نظام جامع باشگاه‌داری نیز به نقش اساسی فدراسیون‌ها و باشگاه‌های ورزشی در این خصوص پرداخته شود. بنابراین نیاز است این موضوع در فصل دوم با عنوان ساختار نظام، ذیل بند «ب» وظایف فدراسیون به عنوان جزء الحاقی «۵» با متن «به کارگیری هوش مصنوعی و برنامه‌ریزی‌های راهبردی توسعه بازی‌های الکترونیکی رشته‌های ورزشی تحت پوشش فدراسیون» اضافه شود.

فصل پنجم با عنوان نقش دولت و نهادهای عمومی است، اما نقش نهادهای عمومی در توسعه باشگاه‌های ورزشی و همچنین جلب و مشارکت حداکثری آنها در این فصل مغفول مانده؛ لذا پیشنهاد می‌شود در راستای اجرای مواد (۵، ۵۲ و ۷۵) قانون برنامه هفتم

پیشرفت از ظرفیت‌های بخش خصوصی و جلب مشارکت‌های مردمی و سازمان‌های مردم‌نهاد در راستای کاهش تصدی‌های دولت و مؤسسات و نهاد‌های عمومی غیردولتی و تحقق سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران استفاده شود. بنابراین ماده الحاقی (۱۲) به فصل پنجم لایحه پیشنهاد می‌شود:

ماده الحاقی (۱۲): در راستای اجرای جزء‌های «۵ و ۶» بند «ب» ماده (۴)، قانون اهداف، وظایف و اختیارات وزارت ورزش و جوانان، باشگاه‌های ورزشی در راستای بهره‌وری و توسعه سرمایه‌های انسانی و اجتماعی خود از همکاری و کمک‌های خیرین و سازمان‌های مردم‌نهاد و دواطلبانه ورزشی استفاده نمایند.

جدول ۲. خلاصه ارزیابی مواد گزارش کمیسیون به صحن مجلس

شماره ماده	موافق	مخالف	موافق به شرط اصلاح	ارجاع به کمیسیون
۱	✓			
۲	✓			
۳	✓			
۴	✓			
۵	✓			
۶	✓			
۷			✓	
۸	✓			
۹	✓			
۱۰	✓			
۱۱	✓			
۱۲	✓			
۱۳			✓	
۱۴			✓	
۱۵	✓			
۱۶			✓	
۱۷	✓			
۱۸	✓			
۱۹	✓			
۲۰	✓			
۲۱	✓			
۲۲	✓			
۲۳	✓			
۲۴	✓			

۴. جمع‌بندی و پیشنهادها

لایحه نظام جامع باشگاه‌داری در جمهوری اسلامی ایران با شروع به کار دولت چهاردهم مجدد با شماره ثبت ۱۶۳ در تاریخ ۱۴۰۳/۰۷/۲۹ اعلام وصول شد که بلافاصله با توجه به اهمیت لایحه، این موضوع در کمیته تخصصی کمیسیون فرهنگی مجلس دوازدهم شورای اسلامی جهت تقویت و اصلاح ایرادهای قانونی توسط نمایندگان وزارت ورزش و جوانان، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی، شورای عالی انقلاب فرهنگی و سایر دستگاه‌های ذی‌نفع مورد بررسی قرار گرفت.

اصلاحات فصل اول شامل: اصلاح ۱۳ جزء، الحاق ۹ جزء، حذف ۳ جزء و الحاق ۱ تبصره به ماده (۱)، فصول دوم و سوم با اصلاح ۳ ماده، حذف ۱ ماده، الحاق ۲ تبصره، اصلاح ۲ تبصره، اصلاح ۱ بند، اصلاح ۸ جزء و ادغام ۷ جزء از وظایف ارکان نظام باشگاه‌داری به صورت مناسب، تبیین و شرایط فعالیت نیز مشخص شد. فصل چهارم، مربوط به الزامات فرهنگی - اجتماعی در قالب ۲ ماده، ۴ بند و ۳ تبصره برای تقویت بنیان‌های فرهنگی - اجتماعی به لایحه الحاق شد. در فصل پنجم مربوط به نقش دولت و نهادهای عمومی ۱ ماده اصلاح شد. فصل ششم مربوط به حمایت‌ها و تسهیلات و فصل هفتم مربوط به صدور و لغو پروانه فعالیت باشگاه‌های ورزشی لایحه نظام جامع باشگاه‌داری نیز با الحاق ۳ ماده و ۶ تبصره، اصلاح ۸ ماده و ۲ تبصره و سرانجام حذف ۱ ماده و ۱ تبصره موجب تقویت و رفع ایرادهای لایحه از بُعد ارائه حمایت‌ها و تسهیلات و همچنین بُعد نظارت تخصصی بر باشگاه‌های ورزشی شده است. پیشنهادهای اصلاحی نیز به شرح ذیل است:

جدول ۳. پیشنهادهای اصلاحی

ماده	متن مصوبه	متن پیشنهادی
ماده (۷)	ماده (۷) - باشگاه‌ها موظفند: الف) برنامه‌های فرهنگی و اجتماعی خود را براساس آیین‌نامه‌ای که سالانه توسط وزارت با همکاری دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی و وزارت آموزش و پرورش و بر مبنای بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، قانون اهداف، وظایف و اختیارات وزارت ورزش و جوانان، سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، سند نقشه مهندسی کشور و مصوبه اولویت‌ها و اقدامات اساسی حوزه فرهنگی ورزش کشور (نظام‌نامه فرهنگی ورزش کشور) ابلاغی شورای عالی انقلاب فرهنگی تدوین و ابلاغ می‌گردد، اجرایی نمایند.	ماده (۷) - باشگاه‌ها موظفند: الف) برنامه‌های فرهنگی و اجتماعی خود را براساس آیین‌نامه‌ای که هر چهار سال یکبار توسط وزارت همکاری دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی و وزارت آموزش و پرورش و بر مبنای بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، قانون اهداف، وظایف و اختیارات وزارت ورزش و جوانان، سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، سند نقشه مهندسی فرهنگی ورزش کشور و مصوبه اولویت‌ها و اقدامات اساسی حوزه فرهنگی ورزش کشور (نظام‌نامه فرهنگی ورزش کشور) ابلاغی شورای عالی انقلاب فرهنگی تدوین و ابلاغ می‌گردد، اجرایی نمایند.
تبصره «۱» ماده (۷)	باشگاه‌ها مکلف‌اند در مجموعه تحت مدیریت خود، مسئول فرهنگی و مسئولیت اجتماعی را با پیشنهاد باشگاه و تأیید اداره کل ورزش و جوانان استان انتخاب نمایند.	باشگاه‌های حرفه‌ای مکلف‌اند در مجموعه تحت مدیریت خود، مسئول فرهنگی و مسئولیت اجتماعی را با پیشنهاد باشگاه و معرفی به اداره کل ورزش و جوانان استان انتخاب نمایند.
ماده (۱۳)	شهرداری‌ها و کمیسیون موضوع ماده (۵) قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مصوب ۱۳۵۱ و اصلاحات بعدی آن در سراسر کشور موظفند در صورت درخواست متقاضیان بخش خصوصی و تعاونی‌ها، احداث یا راه‌اندازی مکان ورزشی بیست درصد (۲۰٪) از زیربنای ساختمان متناسب با سطح اشغال و تراکم مجاز به صورت تجاری با تغییر کاربری و پروانه تجاری و ورزشی صادر نمایند.	شهرداری‌ها و کمیسیون موضوع ماده (۵) قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مصوب ۱۳۵۱ و اصلاحات بعدی آن در سراسر کشور موظفند در صورت درخواست متقاضیان بخش خصوصی و تعاونی‌ها، احداث یا راه‌اندازی مکان ورزشی بیست درصد (۲۰٪) از زیربنای ساختمان متناسب با سطح اشغال و تراکم مجاز به صورت تجاری با تغییر کاربری و پروانه تجاری و ورزشی صادر نمایند.

ماده	متن مصوبه	متن پیشنهادی
ماده (۱۴)	وزارت راه و شهرسازی، وزارت جهاد کشاورزی، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و شهرداری‌ها مکلفند با معرفی وزارت، اراضی مناسب برای احداث اماکن ورزشی در سطح کشور را به قیمت ارزش معاملاتی اعلام شده توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و همچنین تقسیم آن به باشگاه‌های ورزشی با رعایت مفاد ماده (۱۱۳) قانون محاسبات عمومی به بخش خصوصی واگذار و درآمد حاصله را به حساب خزانه‌داری کل کشور واریز نماید. تغییر کاربری این اراضی ممنوع است.	وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری وزارت راه و شهرسازی، وزارت جهاد کشاورزی و شهرداری‌ها مجاز است با معرفی وزارت، اراضی مناسب برای احداث اماکن ورزشی در سطح کشور را به قیمت ارزش معاملاتی اعلام شده توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و همچنین تقسیم آن به باشگاه‌های ورزشی با رعایت مفاد ماده (۱۱۳) قانون محاسبات عمومی به بخش خصوصی واگذار و درآمد حاصله را به حساب خزانه‌داری کل کشور واریز نماید. تغییر کاربری این اراضی ممنوع است.
ماده (۱۶)	در راستای اجرای بند «ت» ماده (۷۸) قانون برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران، وجوه هزینه‌های صورت گرفته توسط بخش خصوصی برای توسعه زیرساخت اختصاصی باشگاه‌های ورزشی بانوان، جانبازان، توان‌یابان و احداث اماکن ورزش زورخانه‌ای و پهلوانی با اولویت مناطق کم‌برخوردار و سرانه ورزشی زیر میانگین کشوری و متناسب با سند آمایش سرزمینی ورزش کشور که توسط وزارت تهیه می‌شود با تأیید وزارت تهیه می‌شود و براساس آیین‌نامه‌ای که سه‌ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط وزارت تهیه و به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد، به‌عنوان اعتبار مالیاتی محسوب می‌شود.	به‌منظور توسعه اقتصاد ورزش و جذب و تشویق حامیان بخش غیردولتی جهت فعالیت در عرصه باشگاه‌های ورزشی کشور معادل صددرصد (۱۰۰٪) هزینه‌کرد اشخاص مذکور به‌منظور کمک به تحقق برنامه‌های وزارت ورزش و جوانان، کمیته‌های ملی المپیک و پارالمپیک و فدراسیون‌های ورزشی در راستای توسعه کمی و کیفی زیرساخت‌های عمرانی، برگزاری و شرکت در رویدادهای ملی و بین‌المللی ورزشی، صرفاً درخصوص موضوع اعتبارات هزینه‌ای و تملک‌دارایی سرمایه‌ای مندرج در قوانین بودجه سنواتی با پیشنهاد وزارت ورزش و جوانان و تأیید سازمان مطابق آیین‌نامه‌ای که توسط وزارت ورزش و جوانان و وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه شده و به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد، به‌عنوان اعتبار مالیاتی اشخاص یاد شده محسوب می‌گردد و در هر سال به میزان یک درصد (۱٪) از مالیات بر درآمد اشخاص مذکور به‌صورت جمعی - خرجی پس از اعمال حساب نزد خزانه‌داری کل کشور قابل کسر می‌باشد.

منابع و مأخذ

- [۱]. لایحه نظام جامع باشگاه‌داری در جمهوری اسلامی ایران، شماره ثبت ۷۰۸، ۰۶/۰۵/۱۴۰۰.
- [۲]. لایحه نظام جامع باشگاه‌داری در جمهوری اسلامی ایران، شماره ثبت ۱۶۳، ۲۹/۰۷/۱۴۰۳.
- [۳]. قانون اجازه تأسیس باشگاه ورزشی و ورزشگاه توسط مردم با نظارت دولت، مصوب ۱۸/۱۰/۱۳۶۹.
- [۴]. نظام‌نامه فرهنگی ورزش کشور با اصلاحات و الحاقات بعدی، مصوب ۲۵/۰۳/۱۳۹۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی.
- [۵]. مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی. گزارش سیاستی با عنوان «اظهار نظر کارشناسی درباره: لایحه نظام جامع باشگاه‌داری در جمهوری اسلامی ایران»، شماره مسلسل ۱۹۸۲۹، ۱۴۰۳.

گزیده سیاستی

مصوبه کمیسیون فرهنگی در مورد لایحه نظام جامع باشگاه‌داری در جمهوری اسلامی ایران، موجب اصلاح و تقویت محتوای آن از منظر تسهیل در دسترسی‌های آسان و ارزان مردم به ورزش، توسعه انواع باشگاه‌های ورزشی از جمله باشگاه‌های ورزشی عمومی و تفریحی دریامحور شده است. همچنین ایرادها و مغایرت‌های قانون اساسی، از جمله اصول (۵۷، ۸۵ و ۱۱۰) قانون اساسی آن نیز رفع شده است که تصویب و اجرایی شدن آن گام مؤثری در راستای توسعه و ارتقای فعالیت باشگاه‌های ورزشی کشور خواهد شد.

